

mindelighed ville renoncere derpaa, selv om de blive spurgt derom. Hvorfor skulde de renoncere derpaa, naar det er en Ret, der tilkommer dem, og naar de f. Ex. føres som Vidner for et Aktieselskab, for et Kompagni eller en meget rig Privatmand? Jeg tror, at det vil blive det Almindelige, at Folk tage Godtgjørelsen undtagen i de Tilfælde, hvor de ligefrem synes, at det vilde være Synd for den, der skal betale dem; ellers ville de ikke renoncere. Og man maa jo saa være sig bevidst, at det vil medføre en meget betydelig Forøgelse af Udgifterne ved offentlige Sager. Jeg foresætter mig nemlig — det er et Punkt, hvor Lovforslaget maaske kunde være lidt tydeligere affattet, men det er en Bagatel, som kan rettes under den videre Forhandling — jeg tænker mig, at det er Forslagsstillerens Mening, skjøndt ganske vist Udtrykkene kun vedrøre Vidner, at den samme Afgang til Godtgjørelse maa tilkomme dem, der i det juridiske Sprog kaldes Deponenter ganske i Almindelighed, det er Enhver, der indtaldes til Forhør, uden Hensyn til, om han kommer til at aflægge Vidneed eller ikke, og skal det gennemføres, at der skal gives Godtgjørelse hver Gang, Noget møder til Forhør i offentlige Sager, vil det medføre en meget betydelig Forøgelse af Udgifterne ved disse. Jeg kan egentlig ikke se rettere, end at, dersom man overhovedet skal ind paa, at der tilkommer Vidner Godtgjørelse for at møde, det vil være noget vilkaarligt at undtage de Tilfælde, hvor Noget blot som Deponent kaldes til Forhør i kriminelle Sager. Naturligvis, i Tilfælde, hvor det lige fra Begyndelsen stiller sig klart, at Vedkommende møder som Mistænk eller Tiltalt og ikke som Deponent, skal han vel ingen Godtgjørelse have, formoder jeg, men det er jo en Undtagelse, i Almindelighed vil der begyndes med en Afhøring som Vidne, og her kommer jeg til yderligere at minde om, hvad jeg begyndte med at sige, at det bliver ikke muligt at gennemføre det Princip, at der skal gives Betaling for enhver Tidsspilde og Tjenestehjælp i offentlige Retninger; komme vi først til det, at Folk skulle have Godtgjørelse for at møde som Deponenter ved Forhør, saa vil man komme til at give Godtgjørelse ved Møder for Politiet og Møder i administrative Diemed for en eller anden Autoritet, thi disse Møder have det tilfælles med Vidnemøder, at man spilder sin Tid med dem, og at man, hvis man lever af Dagløn eller Timeløn, har Erhvervstabet ved Opfyldelsen af denne Pligt. Jeg kan derfor ikke sige Andet, end at i dette Øieblik er jeg mest tilbøjelig til at mene, at man under alle Omstændigheder ikke kan

tænke paa at gaa videre end til at indrømme en Besøielse for Dommeren til at tilstaa Vidnet denne Godtgjørelse, naar Vidnet forlanger det, og naar det oplystes, naturlig blot ved Vidnets egen Forklaring om dets Forhold, at Vidnet lever af sine Hænders Gjeringer, Ordet taget i vid Forstand, altsaa ogsaa, naar det paa en Maade lever af sit Hoveds Gjering f. Ex. som Timelærer, eller man kunde vel sige: lever af sit personlige Arbejde.

Dyebøll: Jeg ønsker kun at gjøre en kort Bemærkning med Hensyn til den høitærede Justitsministers sidste Uttring. Det var min ærede Kollega fra Korsør (Rump), som først udtalte, at man maaske kunde indskrænke sig til en Bestemmelse om, at vedkommende Dommer diskretionært skulde have Myndighed til at give trængende Vidner en Erstatning, og denne Udtalelse er nu bleven gjentagen og støttet af den høitærede Justitsminister. Jeg maa som Dommer paa det Stærkeste værgge imod, at en saadan Bestemmelse skulde blive vedtaget. Det er meget muligt, at den er rigtig, naar den kunde gennemføres, men det tror jeg ikke er muligt. Der vil ikke forefalde en eneste Sag, hvor der er flere Vidner, af hvilke to faae Godtgjørelse og de andre ikke, uden at Dommeren vilde blive beskyldt for Uretfærdighed. Det er aldeles umuligt for en Dommer at kjende Folks personlige Forhold i den Grad, at han paa staaende Fod skulde kunne afgjøre, om de Paagjældende trænge til disse 2 Kroner, for at jeg nu skal blive staaende ved den Sum, eller ikke. I en lille By kjender man maaske sine Folk saaledes, men hvorledes skulde det være muligt i en Landjurisdiktion at sige, hvem der behøver en saadan Godtgjørelse? En Tjenestekarl f. Ex. behøver den ikke, thi han har kun forladt sin Husbonds Arbejde uden selv at lide Skade, men tage vi en Dagleier og en Husmand, saa er det meget muligt, at Husmanden, skjøndt han selv har Hus og Jord, er meget mere trængende end Dagleieren. Naar jeg finder det saa overordentlig betænkeligt at acceptere en saadan Bestemmelse, er det, fordi Dommeren ikke med sin bedste Villie vil kunne være retfærdig paa det Punkt, og fordi jeg er overthydet om, at enhver Dommer vil faae hundrede Beskyldninger om Aaret for Uretfærdighed i den Retning.

Justitsministeren (M e l l e m a n n): Jeg skal dertil blot bemærke, at jeg ikke har sagt, at Spørgsmaalet om Godtgjørelse skulde være afhængigt af, om Vidnet er trængende; dertil var der heller ingen fornuftig